

Załącznik do Uchwały nr 3992/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 27 października 2025 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego Departament Programów Obszarów Wiejskich

PROCEDURA

**Zwalczanie poważnych nieprawidłowości i podwójnego
finansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy
i Zwiększania Odporności**

Wersja nr 2

Spis treści:

1. Przedmiot procedury.....	3
1.1. Akty prawa unijnego i akty prawa krajowego.	3
1.2. Definicje skrótów i pojęć.	4
2. Podejmowane działania w celu zwalczania nadużyć.....	7
2.1. Identyfikowanie i zgłaszanie poważnych nieprawidłowości.	7
2.2. Definiowanie i ocena ryzyka nadużyć finansowych.	9
2.3. Zgłaszanie nadużyć finansowych.....	9
2.4. Środki zwalczania nadużyć finansowych.	10
2.5. Konflikt interesów.	10
2.6. Unikanie podwójnego finansowania.....	11
2.7. Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji.	11
2.8. Polityka szkoleniowa i informacyjna.	12
3. Kierowanie spraw do organów ścigania.	12
4. Mechanizm sygnalizacyjny w JW.....	12
5. Polityka/strategia JW w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów w ramach KPO.	13
6. Udostępnianie gromadzonych i przechowywanych danych dotyczących odbiorców końcowych, wykonawców i podwykonawców oraz ich beneficjentów rzeczywistych w celu umożliwienia KE, OLAF, ETO i EPPO (w stosowanych przypadkach) oraz innym właściwym organom krajowym identyfikację sygnałów ostrzegawczych i potencjalnych nadużyć do celów audytu i kontroli.....	16
7. Wprowadzanie do CST2021 informacji o audytach reform i inwestycji przeprowadzonych w ramach KPO, w tym o audytach i kontrolach uprawnionych organów zewnętrznych (KE, ETO, OLAF oraz OOA)	17
8. Postanowienia ogólne.	18
9. Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.....	18
10. Załączniki	21

1. Przedmiot procedury.

Celem procedury w zakresie zwalczania poważnych nieprawidłowości i podwójnego finansowania w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności jest zapobieganie poważnym nieprawidłowościom definiowanym jako nadużycia finansowe, korupcja i konflikt interesów oraz podwójnemu finansowaniu, a także wdrożenie mechanizmów w zakresie identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o poważnych nieprawidłowościach/podwójnym finansowaniu, a także ich korygowania.

Zadania Samorządu Województwa Opolskiego związane z pełnieniem roli jednostki wspierającej plan rozwojowy (JW) będą realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego (UMWO).

JW w ramach procedury zwalczania poważnych nieprawidłowości zobowiązuje się do przestrzegania norm prawnych, z zachowaniem zasad etyki zawodowej i bezstronności, postępując w sposób profesjonalny, rzetelny i obiektywny, zapewniając realizację działań w taki sposób, aby JW była postrzegana jako instytucja skutecznie przeciwdziałająca nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktowi interesów.

1.1. Akty prawa unijnego i akty prawa krajowego.

Procedura pozostaje w zgodności z zewnętrznymi uregulowaniami prawnymi, w szczególności:

- 1) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U.UE.L.2021.57.17 z 18.02.21, z późn. zm.);
- 2) wymaganiami wynikającymi z art. 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (Dz.U.UE.L.2024.2509 z 26.09.2024 r.) – dalej RF 2024;
- 3) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U.UE.L.2013.248.1 z 18.09.2013 r., z późn. zm.);
- 4) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z 04.05.2016 r., z późn. zm.);
- 5) wytycznymi w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 6) wytycznymi KE dotyczącymi oceny systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych przez państwa członkowskie w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w tym załącznikiem nr 3, o którym mowa w cz. 2, Key Requirement 2 (KR 2.1) ww. Wytycznych – Wzór strategii zwalczania nadużyć finansowych - w celu efektywnego zarządzania potencjalnymi lub rzeczywistymi rodzajami ryzyk nadużyć, które mogłyby w jakikolwiek sposób wiązać się z ryzykiem naruszenia interesów finansowych Unii Europejskiej;
- 7) ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U.2024.1530, ze zm.);
- 8) ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U.2025.198).

Procedura pozostaje w zgodności z przepisami wewnętrznymi obowiązującymi w JW m.in. z:

- 1) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wdrożenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następnych (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane);
- 2) uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następnych przez Zarząd Województwa Opolskiego (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane);
- 3) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie postępowania w przypadku stwierdzenia podejrzenia popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu, w tym przestępstwa skarbowego;
- 4) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wprowadzenia Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 5) zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie ustalenia zasad regulujących nadzór nad stanowiskami wrażliwymi oraz wprowadzenie mechanizmów zabezpieczających realizację zadań w Departamencie Programów Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 6) uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania Polityki przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 7) uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania procedury wykorzystania narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- 8) pozostałymi procedurami w zakresie obsługi wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem, obsługi wniosku o płatność, przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu realizacji operacji oraz weryfikacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego/trybu konkurencyjnego (jeśli dotyczy) w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Rozwoju obowiązującymi w JW;
- 9) zarządzeniem Dyrektora Departamentu Programów Obszarów Wiejskich w sprawie nadzoru nad komórkami organizacyjnymi departamentu, określenia szczegółowych zadań referatów, organizacji pracy w departamencie, zakresu upoważnień do podpisywania pism oraz rzeczowego wykazu akt prowadzonych w departamencie.

1.2. Definicje skrótów i pojęć.

- 1) **AFCOS** - jednostka koordynująca zwalczanie nadużyć finansowych;
- 2) **Arachne** - zintegrowane narzędzie informatyczne służące do wyszukiwania i poszerzania zbioru danych, opracowane przez Komisję Europejską. Ma ono zapewniać wsparcie JW podczas kontroli wykonania i kontroli wydatków;
- 3) **Skaner** - aplikacja wchodząca w skład systemu teleinformatycznego służąca do weryfikacji informacji o podmiotach i osobach na podstawie danych z rejestrów;

- 4) **DPW** – Departament Programów Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego;
- 5) **IK KPO** - Instytucja Koordynująca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności w zakresie zadań, o których mowa w art. 14le ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - Minister Funduszy i Polityki Regionalnej;
- 6) **IOI** - instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji w ramach KPO - minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji;
- 7) **IOR** - instytucja odpowiedzialna za realizację reformy w ramach KPO, Instytucja odpowiedzialna za realizację reformy - minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji reformy;
- 8) **JW** - jednostka wspierająca KPO, podmiot o którym mowa w art. 14la pkt 4 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, któremu w drodze umowy zawartej z IOI została powierzona realizacja zadań w ramach inwestycji, tj. Samorząd Województwa Opolskiego (SWO);
- 9) **KE** - Komisja Europejska;
- 10) **KPO** - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 198) współfinansowany ze środków Instrumentu na Rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- 11) **MF** – Ministerstwo Finansów;
- 12) **OLAF** - Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych;
- 13) **Poważna nieprawidłowość** – zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności poważną nieprawidłowość stanowi nadużycie finansowe, korupcja lub konflikt interesów stwierdzone w związku z działaniami wspieranymi przez Instrument;
- 14) **Pracownik JW** - pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego bez względu na zajmowane stanowisko, podstawę nawiązania stosunku pracy, rodzaj i wymiar czasu pracy oraz miejsce świadczenia pracy, a także stażysta, praktykant i wolontariusz;
- 15) **UMWO** – Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego;
- 16) **Konflikt interesów** - zgodnie z art. 61 RF 2024 konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, w tym również organów krajowych na dowolnym szczeblu, uczestniczących w wykonaniu budżetu w ramach zarządzania bezpośredniego, pośredniego i dzielonego, w tym również w odnośnych działaniach przygotowawczych, a także w audycie lub kontroli, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Bezpośredni i pośredni interes może również obejmować prezenty lub gościnność, interesy o charakterze nieekonomicznym lub wynikające z zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych lub politycznych (nawet jeśli nie jest ono wynagradzane), konkurujące obowiązki lojalności między jednym podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana, a inną osobą lub podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana. Do konfliktu interesów może dojść nawet w przypadku, gdy dana osoba w rzeczywistości nie odnosi żadnych korzyści z tytułu zaistniałej sytuacji – wystarczy, że zaistniałe okoliczności będą zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu pełnieniu przez nią powierzonych jej funkcji. Takie okoliczności muszą jednak mieć określony, możliwy do zidentyfikowania,

indywidualny związek z konkretnymi aspektami sposobu postępowania, zachowania lub stosunków danej osoby (lub wywierać wpływ na te aspekty).

- 17) **Korupcja** - zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 oraz definicją korupcji czynnej w rozumieniu art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot Europejskich lub urzędnicy państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r., lub zachowania, o których mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, lub działania zdefiniowane w innych mających zastosowanie przepisach.

Korupcją, w rozumieniu art. 1 ust. 3a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (t.j. Dz.U.2024.184, ze zm.) jest czyn:

- a) polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
- b) polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;
- c) popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie;
- d) popełniany w toku działalności gospodarczej obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na żądaniu lub przyjmowaniu bezpośrednio lub pośrednio przez osobę kierującą jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

- 18) **Nadużycie finansowe** - w rozumieniu art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 (1) oraz art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r.

Nadużycia finansowe naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich polegają na:

- a) w odniesieniu do wydatków, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:
 - wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
 - nieujawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
 - niewłaściwego wykorzystania takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane;

b) w odniesieniu do przychodów, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:

- wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu bezprawne zmniejszenie środków budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, lub w imieniu, Wspólnot Europejskich,
- nieujawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
- niewłaściwego wykorzystania korzyści uzyskanej zgodnie z prawem, w tym samym celu.

19) **Podejrzanie popełnienia nadużycia finansowego** - zgodnie z art. 2 rozporządzeń delegowanych Komisji (UE) 2015/1970, 2015/1971, 2015/1972 oraz 2015/1973 nieprawidłowość, która prowadzi do wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego na poziomie krajowym w celu stwierdzenia zamierzonego działania, w szczególności nadużycia finansowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit. a) Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, od 2006 r. państwa członkowskie są zobowiązane do określenia, czy nieprawidłowość daje podstawy do podejrzewania nadużycia finansowego;

20) **Podwójne finansowanie** - deklarowanie do rozliczenia w ramach KPO wydatków zadeklarowanych wcześniej w ramach tego planu lub jako wydatki kwalifikowalne w innych programach unijnych;

21) **Ryzyko** - miara lub ocena zagrożenia lub niebezpieczeństwa wynikającego z prawdopodobnych zdarzeń niezależnych od JW albo z możliwych konsekwencji podjęcia decyzji;

22) **Wsparcie** – wsparcie finansowe przyznane na realizację przedsięwzięcia z publicznych środków unijnych, polegające na finansowaniu części kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia, poniesionych lub opłaconych przez ostatecznego odbiorcę oraz zgodnie z warunkami określonymi w umowie oraz przepisach;

23) **Wytyczne** - Wytyczne w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

24) **Zarządzanie ryzykiem** - logiczna i systematyczna metoda tworzenia kontekstu, identyfikacji, analizy i ewaluacji ryzyka oraz nadzoru i informowania o ryzyku w sposób, który wspomogę JW w realizacji celów i zadań.

2. Podejmowane działania w celu zwalczania nadużyć.

2.1. Identyfikowanie i zgłaszanie poważnych nieprawidłowości.

JW jest zobowiązana do zapobiegania poważnym nieprawidłowościom, identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o poważnych nieprawidłowościach, a także ich korygowania.

- 1) JW w celu ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia skutków nieuczciwych zachowań wdrożyła środki zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów i w tym celu korzysta z systemu Arachne oraz systemu Skaner. Procedury dotyczące wykorzystania ww. systemów zostały opisane w osobnej procedurze obowiązującej w JW tj. w procedurze wykorzystanie narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności oraz w pozostałych procedurach w zakresie obsługi wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem (w tym wniosku o ponowną ocenę), obsługi wniosku o płatność, przeprowadzenia czynności kontrolnych w miejscu realizacji operacji oraz weryfikacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego/trybu konkurencyjnego (jeśli dotyczy) w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Rozwoju obowiązującymi w JW.

- 2) JW pozyskuje informacje o poważnych nieprawidłowościach w szczególności na podstawie:
- a) informacji pozyskanych w trakcie wykonywania bieżących zadań, w tym prowadzonych kontroli;
 - b) informacji pozyskanych od:
 - innych podmiotów zaangażowanych w audyty lub kontrole przeprowadzane w ramach KPO (m.in. KE, Najwyższa Izba Kontroli, KAS, audyt wewnętrzny),
 - instytucji uczestniczących we wdrażaniu KPO (np. IK KPO, Instytucji audytującej KPO),
 - c) innych podmiotów niezaangażowanych w zarządzanie funduszami UE (np. organów ścigania),
 - d) od osób zgłaszających potencjalne nieprawidłowości, w tym zgłoszeń anonimowych (tzw. sygnalistów, zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w JW (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane)),
 - e) informacji publikowanych w mediach i na portalach (zwłaszcza portalach organów dochodzeniowo-śledczych).
- 3) JW identyfikuje oraz weryfikuje każde zgłoszenie o poważnej nieprawidłowości w związku z realizacją przedsięwzięć objętych wsparciem (także anonimowe). Po analizie zgłoszenia (w tym ustaleniu czy JW jest właściwa do rozpatrzenia zgłoszenia oraz czy podane w zgłoszeniu informacje są wystarczające, by podjąć działania wyjaśniające np. przeprowadzić kontrole i działania następcze) sporządzana jest Karta rozpatrywania i stwierdzania poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania stanowiąca załącznik K-1 do niniejszej procedury. W postępowaniu ze zgłoszeniami o poważnych nieprawidłowościach zastosowanie mają wewnętrzne uregulowania JW objęte zarządzeniem Marszałka Województwa Opolskiego w sprawie wdrożenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane) oraz uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych przez Zarząd Województwa Opolskiego (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane).
- 4) JW za pośrednictwem IOI przekazuje do IK KPO informacje o wystąpieniu poważnych nieprawidłowości/podwójnego finansowania w odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć.
- 5) Informacja o poważnych nieprawidłowościach/podwójnym finansowaniu przekazywana jest kumulatywnie w trybie kwartalnym (kwartał kalendarzowy) w terminie 1 miesiąca po zakończeniu kwartału na wzorze stanowiącym załącznik do niniejszej procedury nr T-1 (zgodny z załącznikiem nr 4 do Wytycznych). W przypadku braku zidentyfikowania w danym kwartale poważnych nieprawidłowości/podwójnego finansowania JW jest zobowiązana do przekazania za pośrednictwem IOI do IK KPO informacji w tym zakresie w wyżej wskazanym terminie.
- 6) Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania zostały opisane w rozdziale 9 przedmiotowej procedury.
- 7) Informacje o poważnych nieprawidłowościach przekazywane przez JW podlegają szczególnej ochronie ze względu na zamieszczane w nich informacje wrażliwe, dotyczące m.in. danych osób fizycznych i prawnych, szczegółów praktyk prowadzących do wystąpienia poważnych nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, a także sankcji administracyjnych lub karnych. Informacje te są wykorzystywane wyłącznie do użytku służbowego.

- 8) JW współpracuje z IK KPO, IOR, IOI w celu ochrony interesów finansowych UE oraz przyznaje niezbędne prawa i dostęp dla OLAF do prowadzenia dochodzeń, w tym również kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U.UE.L.2013.248.1 z 18.09.2013 r.).
- 9) Koordynację współpracy z OLAF zapewnia jednostka AFCOS w Ministerstwie Finansów. W trakcie prowadzonych dochodzeń (w zależności od przypadku i zastosowanego podejścia OLAF) JW będzie współpracować zarówno z AFCOS, jak również bezpośrednio z OLAF.
- 10) JW jako podmiot zaangażowany w realizację reformy/inwestycji podlegać będzie kontroli i audytowi wykonywanym przez instytucję audytującą KPO, KE, OLAF, Europejski Trybunał Obrachunkowy, inne podmioty do tego uprawnione na podstawie przepisów odrębnych, lub na zlecenie tych instytucji, oraz przekazywała informacje niezbędne do kontroli i audytu reformy lub inwestycji zgodnie z obowiązkami i wymogami wynikającymi z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U.UE.L.2021.57.17 z 18.02.2021).
- 11) JW prowadzi wymianę informacji i doświadczeń z IK KPO, IOR, IOI w zakresie ochrony interesów finansowych UE.
- 12) W terminie do 20 dnia po zakończeniu danego kwartału JW przekazuje do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi - instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji - kwartalną informację o zrealizowanych i planowanych do zrealizowania kontrolach w ramach KPO sporządzoną na wzorze stanowiącym załącznik do procedury Przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

2.2. Definiowanie i ocena ryzyka nadużyć finansowych.

Ocena ryzyka służy zapobieganiu i minimalizowaniu możliwości wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów. W celu identyfikowania i oceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach przedsięwzięć realizowanych przez wnioskodawców/ostatecznych odbiorców wsparcia wykorzystane zostaną informatyczne narzędzia Arachne i Skaner. System informatyczny Arachne, opracowany przez Komisję Europejską, gromadzi dane dotyczące realizowanych projektów współfinansowanych ze środków UE i ma wspierać JW w procesach zapewniania prawidłowości ponoszonych wydatków, w tym kierunkowania kontroli. Na podstawie szeregu informacji na temat projektów i ostatecznych odbiorców wsparcia, poprzez zastosowane algorytmy przeliczeniowe, kalkuluje on ryzyko wystąpienia ewentualnych nadużyć finansowych, konfliktu interesów, korupcji i podwójnego finansowania – wykorzystanie narzędzi Arachne i Skaner reguluje procedura wykorzystania narzędzi Arachne i Skaner przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

2.3. Zgłaszanie nadużyć finansowych.

JW podejmuje decyzje w sprawie wykrytych nadużyć finansowych w realizacji KPO w oparciu o przepisy prawa krajowego i wspólnotowego właściwe dla zakresu identyfikowanych nieprawidłowości, w tym:

- 1) Wszystkie zgłoszenia dotyczące podejrzenia popełnienia nadużyć finansowych i/lub wystąpienia korupcji będą analizowane z zachowaniem ścisłej poufności oraz zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu

takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/we (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz.UE.L.2016.119 z 04.05.2016).

- 2) Zgłaszający podlega ochronie pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacja o naruszeniu prawa jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że informacja taka stanowi informację o naruszeniu prawa. W tym celu JW stosuje mechanizmy umożliwiające zgłaszanie i rozpatrywanie podejrzeń o wystąpieniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów z zapewnieniem ochrony sygnalistom.
- 3) IOR/IOI/JW współpracują w celu uzyskania informacji o potencjalnych nadużyciach, jak również są zobowiązane do wzajemnego przekazywania pomiędzy IOI i JW, do której zostały delegowane zadania, powziętych przez siebie informacji o postępowaniach prowadzonych przez te organy (JW za pośrednictwem IOI do IK KPO).
- 4) JW współpracuje w celu ochrony interesów finansowych UE oraz wymienia informacje z OLAF, KE oraz jednostką AFCOS w MF.

2.4. Środki zwalczania nadużyć finansowych.

JW dba o zapewnienie proporcjonalnych i racjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych, w oparciu o ocenę ryzyka ich wystąpienia. W szczególności oznacza to, że:

- 1) zarządzanie ryzykiem nadużyć finansowych realizowane jest zgodnie z analizą ryzyka przeprowadzaną w JW,
- 2) pracownicy JW mają świadomość ryzyka nadużyć finansowych i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb uczestniczą w szkoleniach poświęconych zwalczaniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów;
- 3) wszystkie przypadki podejrzenia nadużycia i faktycznego nadużycia finansowego są niezwłocznie poddawane analizie w celu usprawnienia wewnętrznego systemu zarządzania i kontroli,
- 4) jeżeli zachodzi taka konieczność, wykryte nadużycia są zgłaszane właściwym organom, zgodnie z przyjętymi procedurami,
- 5) w przypadku wykrycia nadużyć, wprowadzone procedury, mają na celu ułatwienie prowadzenia przez JW postępowań administracyjnych oraz skuteczne odzyskiwanie kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem przepisów obowiązujących przy ich wydatkowaniu, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz dochodzenie zwrotu odsetek, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, rozporządzeniu 2021/241, rozporządzeniu 2024/2509 i Wytycznych.

2.5. Konflikt interesów.

Konflikt interesów to poważna nieprawidłowość wpływająca negatywnie na budżet UE, która może wiązać się z nadużyciami finansowymi. Podmioty upoważnione do działań finansowych i inne osoby uczestniczące w wykonywaniu budżetu UE muszą:

- 1) powstrzymać się od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów lub interesów osobistych z interesami UE,
- 2) podejmować odpowiednie działania, aby zapobiegać powstaniu konfliktów interesów w ramach zadań za które są odpowiedzialne,

- 3) podejmować odpowiednie działania, aby reagować na sytuacje, które obiektywnie można postrzegać jako konflikt interesów.

W celu zapobiegania wystąpieniu konfliktu interesów w odniesieniu do zadań wykonywanych przez pracowników JW w obszarze kompetencji JW stosuje się procedury i mechanizmy określone w *Polityce przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności*.

2.6. Unikanie podwójnego finansowania.

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- 1) Więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków KPO w jakiegokolwiek formie.
- 2) Rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków KPO.
- 3) Rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków KPO.
- 4) Objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i gwarancji/poręczenia.
- 5) Otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu (o ile zapisy umowy o objęcie przedsięwzięcia wsparciem nie wykluczają współfinansowania z kilku źródeł).

JW zobowiązana jest do identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia oraz analizowania informacji o podwójnym finansowaniu, a także jego korygowania. JW do weryfikacji podwójnego finansowania wykorzystuje aplikację SKANER oraz inne aplikacje udostępnione JW w związku z realizacją KPO.

JW weryfikuje również zawiadomienia dot. podejrzenia podwójnego finansowania operacji przekazywane przez IK KPO za pośrednictwem IOI (pochodzące z aplikacji Kontrole Krzyżowe).

JW w celu wykrywania podwójnego finansowania wykorzystuje system kontroli w zakresie wykrywania i zapobiegania podwójnego finansowania jak również podejmuje czynności mające na celu korygowanie jego ewentualnych skutków. W ramach powyższego, zapewnia m.in. rozdzielność funkcji w zakresie realizowanych zadań w JW, pomiędzy zadaniami kontrolnymi, a innymi zadaniami wdrożeniowymi/płatnościowymi.

2.7. Przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji.

JW zobowiązana jest do podejmowania działań prowadzących do przeciwdziałania i zwalczania wszelkim przejawom korupcji. W celu zapobiegania wystąpienia zjawisk korupcyjnych w odniesieniu do zadań wykonywanych przez pracowników JW w obszarze kompetencji JW stosuje się procedury i mechanizmy określone w zarządzeniach Marszałka Województwa Opolskiego: w sprawie wdrożenia w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane), w sprawie wprowadzenia Kodeksu Etyki pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, w sprawie ustalenia zasad regulujących nadzór nad stanowiskami wrażliwymi oraz wprowadzenie mechanizmów zabezpieczających realizację zadań w Departamencie Programów Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, uchwale Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie przyjęcia do stosowania *Polityki przeciwdziałania*

przypadkom konfliktu interesów w związku z realizacją przez Samorząd Województwa Opolskiego zadań w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, uchwale Zarządu Województwa Opolskiego w sprawie ustalenia procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych przez Zarząd Województwa Opolskiego (za wyjątkiem pozostawiania zgłoszeń anonimowych bez rozpatrzenia – zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane).

2.8. Polityka szkoleniowa i informacyjna.

Pracownicy zaangażowani w realizację zadań w ramach KPO, poza regulacjami wynikającymi z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, zasad realizacji programu zobowiązani są do wykorzystywania informacji zawartych m.in. w:

- 1) wytycznych KE dotyczące unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego;
- 2) wytycznych dotyczących oceny systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w państwach członkowskich w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- 3) Rekomendacjach postępowań antykorupcyjnych przy udzielaniu zamówień publicznych;
- 4) Konflikt interesów w zamówieniach publicznych - Praktyczny poradnik;
- 5) Konflikt interesów - Czym jest i jak go unikać? - Poradnik dla pracowników administracji rządowej;
- 6) Identyfikowanie przypadków konfliktu interesów w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych w ramach działań strukturalnych - Praktyczny przewodnik dla kierowników.

3. Kierowanie spraw do organów ścigania.

- 1) Obowiązek w zakresie zawiadamiania organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wynika z przepisu art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego cyt.: *„Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa”.*
- 2) Powyższe dotyczy również podmiotu nie będącego instytucją publiczną.
- 3) Każdy stwierdzony przypadek poważnej nieprawidłowości powinien być indywidualnie przeanalizowany, zweryfikowany pod kątem, czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia. Jeżeli w wyniku analizy zostanie podjęta decyzja o skierowaniu sprawy do organów ścigania JW postępuje zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami w przedmiotowym zakresie.

4. Mechanizm sygnalizacyjny w JW.

Jednym ze źródeł wiedzy o potencjalnych nieprawidłowościach jest ustanowiony przez JW dedykowany mechanizm sygnalizacyjny, który umożliwia przekazywanie informacji o podejrzeniach nieprawidłowości/działania niepożądanych przy wdrażaniu KPO. Przekazywanie informacji odbywa się ustanowionymi kanałami dokonywania takich zgłoszeń, także w sposób anonimowy.

JW podejmuje w szczególności następujące działania:

- Określono kanały, które umożliwiają przekazanie informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości/działania niepożądanych tj. adres poczty elektronicznej sygnalista@opolskie.pl oraz za pośrednictwem operatora pocztowego na adres UMWO.

- Określono procedurę postępowania z informacjami o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości/działania niepożądanych. Zgłoszenia anonimowe dot. KPO będą rozpatrywane przez JW, jako istotne informacje o ryzykach, które mogą mieć miejsce podczas wdrażania KPO. W ramach procedury: wysyłane jest do sygnalisty potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia oraz informacja o zasadach przetwarzania danych osobowych, nadaje się numer zgłoszenia, ustala się czy zgłoszenie dot. naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania UMWO, a jeżeli nie należy – ustala się organ właściwy do podjęcia działań następczych i przekazuje mu zgłoszenie, zwraca się do sygnalisty o wyjaśnienie lub dodatkowe informacje w zakresie niezbędnym do realizacji działań następczych, podejmuje się działania następcze, które mogą obejmować przeprowadzenie kontroli lub wystąpienie z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli do właściwego podmiotu, przeprowadzenie postępowań przewidzianych w przepisach odrębnych, wniesienie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, wszczęcie postępowań administracyjnych celem odzyskania środków finansowych, podjęcie działań zmierzających do wszczęcia postępowań sądowych.
- Uwzględniono procedurę w stosownych regulacjach wewnętrznych. Procedura wskazuje komórki organizacyjne rozpatrujące zgłoszenia tj. Biuro Bezpieczeństwa UMWO.
- Prowadzi rejestr, zgłoszonych w ramach mechanizmu sygnalizacyjnego, informacji o podejrzeniach nieprawidłowości/działania niepożądanych tj. wykaz zgłoszeń z nadanym numerem – załącznik RZS-1. W przypadku stwierdzenia przez JW poważnych nieprawidłowości, na podstawie ww. zgłoszeń, informacje w tym zakresie przekazywane będą do IK KPO (za pośrednictwem IOI).
- Informuje osobę, która przekazała informacje o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości/działania niepożądanych (jeżeli osoba ta podała dane kontaktowe) o działaniach podjętych w związku z jego zgłoszeniem. Każdorazowo osoba przekazująca informacje o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości/działania niepożądanych może uzupełnić dotychczas zgłoszone informacje w sprawie.
- Upublicznia na swojej stronie internetowej informację o funkcjonowaniu mechanizmu umożliwiającego przekazywanie informacji o podejrzeniach nieprawidłowości/działania niepożądanych oraz kanałach przekazywania takich informacji.
- Zapewnia ochronę sygnalistom, która obejmuje w szczególności:
 - obowiązek zachowania poufności (dotyczy to zarówno osoby, która podała swoje dane jak również osoby, która dokonała zgłoszenia anonimowego lecz z treści przekazanych informacji lub w wyniku prowadzonych działań wyjaśniających sprawę możliwe jest jednoznaczne określenie jej tożsamości),
 - zakaz podejmowania działań odwetowych wobec osoby, która przekazała informację o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości/działania niepożądanych (również wobec osoby, która dokonała zgłoszenia anonimowego, a możliwe jest jednoznaczne ustalenie jej tożsamości w wyniku podjętych działań).
- Przeprowadza wewnętrzne szkolenia w zakresie zapewniania szczególnej ochrony sygnalistom.
- Zapewnia ochronę danych osobowych sygnalistów oraz osób trzecich.
- Zapewnia sygnalistom przekazanie informacji o przetwarzaniu danych osobowych.

5. Polityka/strategia JW w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów w ramach KPO.

- 1) Celem polityki/strategii zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów jest propagowanie kultury zniechęcającej do nieuczciwych zachowań oraz zapobieganie i wykrywanie tych nadużyć, korupcji i konfliktu interesów, a także stworzenie procedur, które pomogą identyfikować potencjalne nadużycia finansowe, korupcję i konflikt interesów oraz zapewnią podejmowanie właściwych działań na wypadek zaistnienia takich sytuacji.

- 2) JW w ramach polityki/strategii zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów, zobowiązuje się do przestrzegania norm prawnych, etycznych i moralnych na najwyższym poziomie, zasad rzetelności, obiektywizmu i uczciwości, w tym zapewnia realizację działań w taki sposób, aby JW była postrzegana jako instytucja przeciwna nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktowi interesów.
- 3) JW podejmuje działania z zakresu:
- definiowania i oceny ryzyka nadużyć finansowych, które mogą pojawić się na poszczególnych etapach realizacji zadań, za które odpowiada JW;
 - zwalczania nadużyć finansowych;
 - przeciwdziałania i zwalczania korupcji;
 - zapobiegania konfliktowi interesów;
 - unikania podwójnego finansowania;
 - funkcjonowania skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka;
 - identyfikowania poważnych nieprawidłowości, w tym pozyskiwana, gromadzenia, analizowania oraz ich korygowania;
 - zgłaszanych sygnałów obywatelskich, w tym zgłoszeń anonimowych;
 - identyfikacji potencjalnego nadużycia finansowego, korupcji i konfliktu interesów;
 - wyłączenia pracownika w przypadkach potencjalnego konfliktu interesów dotyczącego pracowników JW;
 - przekazywania, zgodnie z krajowymi oraz unijnymi przepisami, informacji o możliwości wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów do właściwych organów i instytucji, w tym do organów dochodzeniowo-śledczych. W przypadku wniesienia w tym zakresie aktu oskarżenia do sądu, informacja o takim przypadku jest przekazywana przez JW za pośrednictwem IOI do IK KPO;
 - współpracy w celu ochrony interesów finansowych UE oraz wymiany informacji z OLAF, KE oraz jednostką AFCOS w MF;
 - przekazywania informacji o poważnych nieprawidłowościach oraz podwójnym finansowaniu do IK KPO zgodnie z Wytycznymi w zakresie kontroli w ramach KPO.
- 4) JW w ramach polityki/strategii zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów definiuje/określa w szczególności:
- rodzaje ryzyka pojawiające się w ramach każdego z obszarów stosownie do realizowanych zadań i na różnych etapach ich realizacji, prowadzonych naborów, podpisywania umów z ostatecznymi odbiorcami/wykonawcami, monitorowania i sprawozdawczości oraz kontroli), które powinny być brane pod uwagę w celu zapobiegania i zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów;
 - definicję nadużycia finansowego, korupcji, konfliktu interesów, podwójnego finansowania, z uwzględnieniem przypadków określonych w *Wytycznych KE dotyczących oceny systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych przez państwa członkowskie w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności*, z uwzględnieniem wymagań wynikających z art. 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 2024/2509 z dnia 23.09.2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U.UE.L.2024.2509)
 - zasady dokumentowania przez JW zapoznawania się i potwierdzania stosowania przez pracowników rozwiązań określonych w dokumentach w zakresie zapobiegania, identyfikowania, pozyskiwania, gromadzenia, analizowania i korygowania poważnych nieprawidłowości;

- przykładowe okoliczności, z uwzględnieniem realizowanych zadań, które mogą prowadzić do wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji, podwójnego finansowania lub konfliktu interesu pomiędzy interesami Unii Europejskiej i JW, a interesami osobistymi, jednostkowymi lub grupowymi pracowników;
- przykładowe działania mające na celu ograniczenie prawdopodobieństwa (prewencyjne) lub skutków nieuczciwych zachowań do akceptowalnego poziomu (działania następcze) takie jak:
 - regularny przegląd ryzyk w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów;
 - współpraca z OLAF oraz innymi organami dochodzeniowo-śledczymi;
 - zapewnienie składania przez pracowników JW oświadczeń o bezstronności/braku konfliktu interesów oraz weryfikacja tych oświadczeń. Reakcja na nadużycia powinna być proporcjonalna do zagrożeń i dostosowana do konkretnych sytuacji;
 - korzystanie z systemu KE – ARACHNE oraz systemu SKANER służącego do weryfikacji podmiotów i osób na podstawie informacji pochodzących z różnych rejestrów;
 - ustanowienie procesów mających na celu zapobieganie wystąpieniu nakładania finansowania na etapie naboru/podpisywania umów o dofinansowanie oraz późniejsze monitorowanie źródeł finansowania inwestycji w ramach KPO i z innych środków unijnych (w tym informowanie o zakazie podwójnego finansowania i zbieranie/aktualizowanie stosownych oświadczeń od OOW w ww. zakresie, identyfikowanie przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi/baz danych – SKANER i opisów projektów – inwestycji niewłaściwie wspartych z innych źródeł unijnych, ustalenie zasad współpracy z innymi organami krajowymi przyznającymi finansowanie ze środków unijnych w zakresie zapobiegania i eliminowania podwójnego finansowania);
- procedury/listy kontrolne oraz środki organizacyjne i administracyjne mające na celu zarządzanie zdarzeniami oraz zapewniające udokumentowanie podejmowanych działań odnośnie zdarzeń, które wystąpiły.

5) JW realizuje ww. założenia poprzez odpowiednie środki zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów:

- system kontroli wewnętrznej do zapobiegania nadużyciom, wykrywania ich w możliwie największym stopniu, a także korygowania ewentualnych skutków zaistniałych nadużyć (kontrole prewencyjne, kontrole zarządcze, kontrole na miejscu, regularne audyty, kontrole ograniczające ryzyko z użyciem narzędzi eksploracji danych, takich jak ARACHNE. ARACHNE jest narzędziem do punktowej oceny ryzyka, które może usprawnić identyfikację nadużyć finansowych, zapobieganie tym nadużyciom oraz ich wykrywanie. Skuteczny system kontroli może znacznie ograniczyć ryzyko wystąpienia nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów;
- podejmowanie działań naprawczych/korygujących;
- mechanizmy umożliwiające zgłaszanie i rozpatrywanie przez JW podejrzeń o wystąpieniu nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów z zapewnieniem ochrony sygnalistom (zakaz działań odwetowych);
- politykę szkoleniową i informacyjną oraz podnoszenie świadomości w zakresie przeciwdziałania i zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów poprzez tworzenie „kultury etycznej”, kultura zwalczania nadużyć ma kluczowe znaczenie zarówno pod względem powstrzymania potencjalnych oszustów, jak i maksymalnego zaangażowania pracowników w zwalczanie nadużyć;

- zapewnienie rozdzielenia funkcji w zakresie realizowanych zadań JW pomiędzy zadaniami kontrolnymi, innymi zadaniami wdrożeniowymi (w tym monitorowaniem i sprawozdawczością), dokonywaniem płatności, w tym przypisanie realizowanych zadań w ramach KPO, jasny podział zadań i obowiązków oraz wskazanie osób, w tym w obowiązujących opisach stanowisk odpowiedzialnych za procesy opisane w polityce/strategii zwalczania nadużyć finansowych i korupcji.
- 6) Pracownicy JW są zobowiązani do stosowania postanowień Polityk w celu uniknięcia potencjalnych naruszeń, które mogą powstać w toku wykonywania codziennych obowiązków, w tym odpowiedniego udokumentowania zapoznania się z procedurami w tym zakresie.
- 7) Stosowanie zasady „zero tolerancji dla nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów” oraz wykorzystywanie solidnego systemu kontroli do zapobiegania i wykrywania tych nadużyć, a także korygowania ich ewentualnych skutków.

6. Udostępnianie gromadzonych i przechowywanych danych dotyczących odbiorców końcowych, wykonawców i podwykonawców oraz ich beneficjentów rzeczywistych w celu umożliwienia KE, OLAF, ETO i EPPO (w stosowanych przypadkach) oraz innym właściwym organom krajowym identyfikację sygnałów ostrzegawczych i potencjalnych nadużyć do celów audytu i kontroli.

Zgodnie z *Wytycznymi KE dla oceny systemu w KPO* wszystkie podmioty (w tym JW) zaangażowane w realizację reformy lub inwestycji w zakresie Kluczowego Wymogu nr 6, powinny udostępniać informacje wymagane w art. 22 ust. 2 lit. d i e rozporządzenia 2021/241 instytucjom audytującym KPO, KE, OLAF, ETO. JW w celu umożliwienia identyfikacji sygnałów ostrzegawczych i potencjalnych nadużyć do celów audytu i kontroli:

- zapewnia, że w ramach audytu, na wniosek lub żądanie instytucji audytującej udostępni instytucjom audytującym KPO (KE, OLAF, ETO) informacje z następujących kategorii, zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. d i e rozporządzenia 2021/241:
 - nazwa ostatecznego odbiorcy środków finansowych;
 - nazwa wykonawcy i podwykonawcy, jeżeli ostateczny odbiorca środków finansowych jest instytucją zamawiającą zgodnie z prawem unijnym lub krajowym dotyczącym zamówień publicznych;
 - imiona, nazwiska i daty urodzenia beneficjentów rzeczywistych podmiotu będącego odbiorcą środków finansowych lub wykonawcą, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849;
 - wykaz działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności wraz z łączną kwotą finansowania publicznego tych działań, ze wskazaniem kwoty środków finansowych wydatkowanych w ramach Instrumentu i innych funduszy unijnych;
- udostępnia informacje z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, zgodnie z ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1781);
- źródła udostępnienia danych JW: wewnętrzne systemy organizacji/systemy dedykowane do KPO (CST2021)/inne;
- udostępnia informacje instytucji kontrolującej (zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach z uwzględnieniem anonimizacji danych osobowych/odpowiednim zahasłowaniem dokumentów):
 - na miejscu;
 - mailowo;
 - za pomocą dedykowanej platformy instytucji audytującej np. EU-SEND;
 - poprzez dedykowaną chmurę;

- poprzez nadanie dostępów do systemu o charakterze czasowym dla osób wskazanych przez organ kontrolujący (z wyszczególnieniem ścieżki postępowania związanej z nadaniem dostępu do systemu, w tym zwróceniem się z wnioskiem do DKF w MFiPR – administratora merytorycznego CST2021, celem nadania dostępu do systemu);
- inny sposób, wskazany przez instytucję kontrolującą;
- wyznaczyła Referat Kontroli DPW do realizacji zadań związanych z udostępnianiem wnioskowanych przez instytucję audytującą danych.

7. Wprowadzanie do CST2021 informacji o audytach reform i inwestycji przeprowadzonych w ramach KPO, w tym o audytach i kontrolach uprawnionych organów zewnętrznych (KE, ETO, OLAF oraz OOA)

- 1) W celu zapewnienia ścieżki audytu oraz zgodnie z *Wytycznymi KE dla oceny systemu w KPO* w zakresie Kluczowego wymogu 6.1 pkt (v), wprowadza się do systemu CST2021 wyniki kontroli z audytów przeprowadzanych w ramach KPO, w tym z audytów zrealizowanych przez KE/ETO/OLAF oraz organy krajowe.
- 2) Referat Kontroli DPW odpowiada za bieżące (tj. niezwłocznie po otrzymaniu wyniku kontroli) zamieszczanie w systemie CST2021 ostatecznych wyników audytów.
- 3) Pracownik Referatu Kontroli DPW rejestruje wyniki kontroli w aplikacji e-kontrola w systemie CST2021, w module „Kontrola zewnętrzne”.
- 4) Rejestrując wyniki kontroli w aplikacji e-kontrola w systemie CST2021, w module „Kontrola zewnętrzne” należy uzupełnić pola obowiązkowe z trzech głównych części (*Informacje identyfikacyjne, Informacje o kontroli i Wynik kontroli*), tj.:
 - Pole *Wybierz numer projektu* - Pola: *Numer projektu, Nazwa beneficjenta, Identyfikator beneficjenta, Tytuł projektu* zostają uzupełnione automatycznie po wyborze projektu. Pole *Numer kontroli* jest polem nieaktywnym i zostanie uzupełnione po zapisaniu kontroli;
 - Pole *Numer własny kontroli* – należy wpisać numer kontroli nadany przez instytucję kontrolującą (pole edycyjne, limit znaków to 50 znaków);
 - Pole *Podmiot kontrolujący* – należy wybrać z zamkniętego katalogu listy rozwijalnej podmiot kontrolujący (pole jednokrotnego wyboru). Pole *Podmiot kontrolowany* jest polem nieobowiązkowym, jednak po jego zaznaczeniu pojawiają się dodatkowe pola szczegółowe (*Nazwa podmiotu, Typ identyfikatora podmiotu*: do wyboru NIP, PESEL, Nr zagraniczny, *Identyfikator podmiotu*);
 - Pole *Termin kontroli* – należy wybrać datę rozpoczęcia kontroli z kalendarza, system wpisuje domyślną datę zakończenia kontroli (po 2 tygodniach), którą można zmienić za pomocą kalendarza;
 - Pole *Typ kontroli* – należy wybrać typ rejestrowanej kontroli (pole jednokrotnego wyboru spośród dwóch wartości: *Audyt operacji i Inne*);
 - Pole *Wynik kontroli* – należy wybrać spośród trzech wartości: *z istotnymi zastrzeżeniami, z nieistotnymi zastrzeżeniami, bez zastrzeżeń*;
 - Pole *Opis wyniku kontroli* – należy wprowadzić wynik kontroli w pole edycyjne (limit znaków dla pola to 4000 znaków). Jeśli kontrola miała skutki finansowe, możliwe jest wprowadzenie korekty poprzez zaznaczenie pola *Skutki finansowe kontroli*, a następnie uzupełnienie pól szczegółowych.

Jeśli nie wypełniono pola, które jest wymagane, aplikacja wyróżni je kolorem czerwonym oraz wyświetli pod nim właściwy komunikat. Jeśli nie wystąpią błędy, zapisanie kontroli potwierdzone jest komunikatem o treści: *Kontrola została zapisana*. Informacja o zarejestrowanej kontroli pojawi się w module „Kontrola zewnętrzne” w części *Przeglądaj kontrole*.

Dopiero po wprowadzeniu i zapisie wyniku kontroli możliwe jest załączenie plików, w tym plików *Excel*, *Word*, w których można wskazywać m.in. szczegółowe informacje o przeprowadzonej kontroli w ramach KPO, w tym załączyć informację JW o podjętych działaniach dot. wdrożenia ew. rekomendacji.

- 5) Rejestrując wyniki audytu należy obowiązkowo wskazać jakie rekomendacje zostały wydane wraz z określoną kategorią oceny (poziomem istotności) oraz wskazaniem czasu na ich wdrożenie.
- 6) Komórka odpowiedzialna za rejestrację wyników kontroli na bieżąco monitoruje stan wdrożenia wydanych rekomendacji oraz niezwłocznie rejestruje informacje o ich wdrożeniu w systemie CST2021.
- 7) Referat Kontroli DPW jest odpowiedzialny za jakość i prawidłowość danych wprowadzanych do systemu CST2021.

8. Postanowienia ogólne.

Pracownik JW jest zobowiązany do zapoznania się i przestrzegania zapisów procedury. Obowiązek zapoznania się pracownika z procedurą i przyjęciem jej do stosowania zostaje udokumentowany poprzez podpisanie oświadczenia lub listy potwierdzającej zapoznanie się z procedurą i przyjęciem jej do stosowania.

Pracownik JW jest zobowiązany do potwierdzenia zapoznania się z treścią załączników 5-8 Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie kontroli w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Rekomendacje postępowań antykorupcyjnych przy udzielaniu zamówień publicznych, Konflikt interesów w zamówieniach publicznych – praktyczny poradnik, Konflikt interesów – czym jest i jak go unikać – poradnik dla pracowników administracji rządowej, Identyfikowanie przypadków konfliktu interesów w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych w ramach działań strukturalnych – praktyczny przewodnik dla kierowników).

9. Czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach pracy w związku z wystąpieniem poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.

Stanowisko	Proces	Czynność	Opis czynności	Wzory dokumentów obsługiwanych w ramach procesu
Pracownik merytoryczny Referatu Obsługi Projektów/Referatu Autoryzacji Płatności/ Referatu Kontroli	Stwierdzenie poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania.	Wypełnienie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości. Przekazanie do Referatu Kontroli niezwłocznie po zatwierdzeniu kopii Karty rozpatrywania i stwierdzenia nieprawidłowości.	Należy dokonać klasyfikacji poważnej nieprawidłowości lub potwierdzić wystąpienie podwójnego finansowania. Należy szczegółowo opisać wykryte naruszenie. Należy wyjaśnić czy podjęto działania naprawcze, czy działania naprawcze zostały zakończone.	K-1
Pracownik sprawdzający Referatu Obsługi Projektów/Referatu Autoryzacji Płatności/ Referatu Kontroli	Potwierdzenie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania przez pracownika merytorycznego.	Podpisanie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości.	Należy potwierdzić stanowisko pracownika merytorycznego w zakresie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania. W przypadku rozbieżności stanowisk decyzję podejmuje Dyrektor/Z-ca Dyrektora DPW.	K-1
Dyrektor/Z-ca Dyrektora DPW	Zatwierdzenie stwierdzenia poważnej nieprawidłowości lub podwójnego finansowania przez pracownika merytorycznego.	Podpisanie Karty stwierdzenia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania. Wypełnienie karty następuje niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości.	Zatwierdzenie wystąpienia poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania.	K-1
Pracownik Referatu Kontroli	Rejestracja poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania	Dokonanie rejestracji poważnej nieprawidłowości przez pracownika Referatu Kontroli. Rejestracja następuje niezwłocznie po otrzymaniu kopii zatwierdzonej Karty rozpatrywania i stwierdzenia nieprawidłowości.	Wpisanie poważnej nieprawidłowości do rejestru – Informacja o poważnych nieprawidłowościach i o podwójnym finansowaniu	T-1
Pracownik Referatu Kontroli	Kwartalne raportowanie o wystąpieniu/niewystąpieniu	Sporządzenie kwartalnego zestawienia poważnych	Sporządzenie kwartalnego zestawienia – Informacji o poważnych nieprawidłowościach i o podwójnym	T-1

Stanowisko	Proces	Czynność	Opis czynności	Wzory dokumentów obsługiwanych w ramach procesu
	poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania	nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania bądź informacji o braku wystąpienia poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania w terminie 1 miesiąca po zakończeniu kwartału.	finansowaniu lub informacji o braku wystąpienia poważnych nieprawidłowości oraz podwójnego finansowania. Przekazanie zestawienia/informacji do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.	

10. Załączniki

1	2	3
Symbol dokumentu	Nazwa	Opis dokumentu
K-1	Karta rozpatrywania i stwierdzania poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania	Karta sporządzana przez pracownika merytorycznego stwierdzającego poważną nieprawidłowość – zawierająca opis sprawy i klasyfikację poważnej nieprawidłowości
T-1	Informacja o poważnych nieprawidłowościach i podwójnym finansowaniu	Załącznik nr 4 do Wytycznej
RZS-1	Rejestr zgłoszeń sygnalistów	Rejestr służący do ewidencjonowania zgłoszeń sygnalistów.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

K-1

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

KARTA ROZPATRYWANIA I STWIERDZANIA POWAŻNEJ NIEPRAWIDŁOWOŚCI/ PODWÓJNEGO FINANSOWANIA

Podmiot wdrażający/komórka
organizacyjna

.....
.....

Nazwa Wnioskodawcy/
Ostatecznego odbiorcy wsparcia

.....
.....

Tytuł projektu (z CST)

.....
.....

Numer projektu (z CST)

Numer kamienia milowego/
wskaźnika

.....

		Wstawić „X” we właściwym kwadracie			
		Weryfikujący		Sprawdzający	
		TAK	NIE	TAK	NIE
1.	Czy w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego potwierdzono wystąpienie poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania?				
2.	Czy poważna nieprawidłowość została zgłoszona do organów ścigania?				
3.	Opis sprawy: <i>Opis sprawy wypełnia się w każdym przypadku, niezależnie od wyniku postępowania wyjaśniającego (niezależnie od wyników zawartych w pkt 1 Karty).</i> <i>Syntetycznie opisać cały proces. Należy tutaj zawrzeć m.in. opis:</i> <i>Typ wykrytego naruszenia: poważna nieprawidłowość (nadużycie finansowe/korupcja/konflikt interesów),</i> <i>Instytucja, która wykryła poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie/zgłaszająca poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie,</i> <i>Sposób pozyskania informacji o wystąpieniu poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania - źródła zewnętrzne (np. sygnaliści, organy ścigania), przeprowadzone kontrole;</i> <i>Rodzaj stwierdzonej poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania,</i> <i>Opis poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania,</i> <i>Czy podjęto działania naprawcze (tak/nie); opis podjętych, w trakcie realizacji lub planowanych działań naprawczych; czy zakończono działania naprawcze (tak/nie);</i> <i>Czy poważna nieprawidłowość/podwójne finansowanie zostało stwierdzone przed czy po wysłaniu WoP do KE?</i> <i>W opisie zawsze należy podać uzasadnienie podjętej decyzji.</i>				
4.	Kwota poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania w PLN:, w tym środki krajowe: ; środki unijne). Kwota poważnej nieprawidłowości/ podwójnego finansowania w EUR:, w tym środki krajowe: ; środki unijne). Wartość projektu w PLN:				
Zweryfikował					
Imię i nazwisko osoby weryfikującej					
Data i podpis					
Sprawdził					
Imię i nazwisko osoby sprawdzającej					
Data i podpis					
Zatwierdził					
Imię i nazwisko osoby zatwierdzającej					
Data i podpis					

Informacja o poważnych nieprawidłowościach i podwójnym finansowaniu																	T-1		
			№	Typ wykrytego naruszenia: poważna nieprawidłowość (nadużycie finansowe/korupcja/konflikt interesów), podwójne finansowanie	Instytucja, która wykryła poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie /zgłaszająca poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie	Data stwierdzenia poważnej nieprawidłowości, podwójnego finansowania /kwartał, w którym stwierdzono poważną nieprawidłowość, podwójne finansowanie	Numer projektu, w którym wykryto poważną nieprawidłowość/podwójne finansowanie (z CST)	Tytuł projektu, w którym wykryto poważną nieprawidłowość/podwójne finansowanie (z CST)	Numer kamienia milowego/wskaźnika	Wartość projektu (UoD)	Całkowita kwota poważnej nieprawidłowości, podwójnego finansowania	Sposób pozyskania informacji o wystąpieniu poważnej nieprawidłowości/podwójnego finansowania - źródła zewnętrzne (np. sygnaliści, organy ścigania), przeprowadzone kontrole	Rodzaj stwierdzonej poważnej nieprawidłowości /podwójnego finansowania	Opis poważnej nieprawidłowości, podwójnego finansowania	Czy podjęto działania naprawcze (tak/nie)	Opis podjętych, w trakcie realizacji lub planowanych działań naprawczych	Czy zakończono działania naprawcze (tak/nie)	Czy poważna nieprawidłowość, podwójne finansowanie zostało stwierdzone przed czy po wystaniu WoP do KE?	Uwagi

Rejestr zgłoszeń sygnalistów					RZS-1
Lp.	Numer zgłoszenia (numer/rok)	Podmiot zgłaszający	Opis zgłoszenia	Podjęte działania	Uwagi

Metryczka zmian:

Lp.	Wersja	Opis zmian
1.	Nr 2	1. Zmiana nazwy i struktury organizacyjnej departamentu realizującego zadania opisane w niniejszej procedurze. 2. Uwzględnienie zapisów ujętych w ramowej procedurze dot. wprowadzenia przez IOR/IOI/JW mechanizmu sygnalizacyjnego. 3. Uwzględnienie zapisów ujętych w ramowej procedurze dot. polityki/strategii IOR/IOI/JW w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów w ramach KPO. 4. Uwzględnienie zapisów ujętych w ramowej procedurze dot. udostępniania gromadzonych i przechowywanych danych dotyczących odbiorców końcowych, wykonawców i podwykonawców oraz ich beneficjentów rzeczywistych w celu umożliwienia KE, OLAF, ETO i EPPO (w stosowanych przypadkach) oraz innym właściwym organom krajowym identyfikację sygnałów ostrzegawczych i potencjalnych nadużyć do celów audytu i kontroli. 5. Uwzględnienie zapisów ujętych w ramowej procedurze dot. wprowadzania do CST2021 informacji o audytach reform i inwestycji przeprowadzonych w ramach KPO, w tym o audytach i kontrolach uprawnionych organów zewnętrznych (KE, ETO, OLAF oraz OOA).